Lietas Nr.A420216014

A42-02160-14/40

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA

LIEPĀJAS TIESU NAMS

SPRIEDUMS

LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Liepājā 2014.gada 25.augustā

Administratīvā rajona tiesa

šādā sastāvā: tiesnese S.Sērdiene,

piedaloties pieteicējas SIA /Nosaukums A/ pārstāvim /pers. D/,

atbildētājas – Kuldīgas novada pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Kuldīgas novada domes Publisko iepirkumu komisijas pārstāvjiem /pers. E/ un /pers. F/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc SIA /Nosaukums A/ pieteikuma par Kuldīgas novada domes Publisko iepirkumu komisijas 2014.gada 16.janvāra lēmuma (Publisko iepirkumu komisijas protokols Nr.3) atzīšanu par prettiesisku un mantisko zaudējumu 137,31 *euro* apmērā par juridiskajiem pakalpojumiem, kā arī 1 200 *euro* apmērā par negūto peļņu, atlīdzināšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2013.gada 18.decembrī Kuldīgas novada dome (turpmāk – Pasūtītājs), izsludināja iepirkumu „Koku vainagošana Aizputes un Piltenes ielās, Kuldīgā, Kuldīgas novadā", iepirkuma ID Nr.KNP/2013/29 (turpmāk – Iepirkums). Iepirkums organizēts saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 8.^{1}pantu.

Pieteicēja SIA /Nosaukums A/ iesniegusi pieteikumu Iepirkumam (turpmāk – Piedāvājums).

Ar Pasūtītāja Publisko iepirkumu komisijas (turpmāk – Komisija) 2014.gada 16.janvāra lēmumu (protokols Nr.3) (turpmāk – Lēmums) nolemts noraidīt pieteicējas Piedāvājumu un izslēgt pieteicēju no dalības Iepirkumā.

A r Lēmumu nolemts Iepirkuma līgumu slēgt ar pretendentu SIA /Nosaukums B/. Lēmumā norādīts, ka pieteicējas Piedāvājums neatbilst Iepirkuma nolikumam, jo pieteicēja nav iesniegusi 3.2.4.punktā prasīto informāciju par Eiropas arboristu padomes

apstiprināta sertifikāta esamību atbildīgajam speciālistam.

[2] Pieteicēja iesniegusi tiesā pieteikumu, lūdzot atzīt par prettiesisku Lēmumu, atlīdzināt mantiskos zaudējumus 137,31 *euro* apmērā par juridiskajiem pakalpojumiem un atlīdzināt pieteicējai mantiskos zaudējumus 1 200 *euro* apmērā par negūto peļņu.

Pieteikums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[2.1] Lēmums ir prettiesisks, jo tā pieņemšanā nav ievērotas Publisko iepirkumu likuma (turpmāk – Likums) normas.

Saskaņā ar Likuma 40.pantu Pasūtītājs ir tiesīgs prasīt tādu sertifikātu esamību, kas pretendentam nepieciešams, lai Latvijā sniegtu konkrēto pakalpojumu.

Iepirkuma nolikuma 3.2.4.punkts, neatbilst Likuma 40.panta otrajai daļai, jo pieprasa speciālista piederību starptautiskai profesionālai organizācijai, lai gan Latvijas Republikas normatīvie akti neparedz Eiropas arboristu padomesertifikāta nepieciešamību pakalpojumu sniegšanai. Turklāt Eiropas arboristu padome sertifikāta iegūšana ir salīdzinoši dārgs process, tā iegūšanai nepieciešamo apmācību ārvalstīs saviem darbiniekiem var atļauties tikai lielas starptautiskas firmas. Eiropas arboristu padomes sertifikāts nav uzskatāms par ekvivalentu tam, kādas zināšanas iegūst Latvijas mācību iestādēs. No darba uzdevuma nav konstatējamas prasības (pamatojums) kādu īpašu, specifisku zināšanu, jomu pārzināšanai jeb uzdevumu izpildei, ko var nodrošināt tikai Eiropas arboristu padomes sertificēts speciālists.

[2.2] Iepirkuma nolikuma 3.2.4.punktā izvirzītās prasības nav samērīgas ar līguma priekšmetu.

Pasūtītājs, lai nodrošinātu sev kvalitatīva pakalpojuma sniegšanu, papildus ir tiesīgs izvirzīt prasības par noteiktas, līguma priekšmetam samērīgas pieredzes esamību, taču tam nav pamata izvirzīt prasību par papildus sertifikāta esamību, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem nav obligāts, nav nepieciešams līguma izpildei un apliecina piederību noteiktai organizācijai.

Eiropas arboristu padomes sertifikāts nenozīmē to, ka persona, kurai tas ir, ir augstāk kvalificēta un labāk spēs izpildīt līguma priekšmetā noteiktos pakalpojumus par Latvijā sagatavotiem speciālistiem, kuriem nav šāda sertifikāta.

Šāda prasība ierobežo brīvu konkurenci, nav samērīga Iepirkuma līguma priekšmetam un ir pretrunā Likuma mērķim un regulējumam.

Atbilstoši Likuma 37.panta otrajā daļā un 42.panta otrās daļas 6.punktā noteiktajam, nav konstatējams pamatojums vai citi objektīvi iemesli, kas liecinātu par to, ka Latvijā sagatavots speciālists, kuram nav Eiropas arboristu padomes sertifikāta, nespēj veikt Iepirkuma līguma izpildi vai tā iegūtā kvalifikācija nebūtu pietiekama šī līguma izpildei.

Ņemot vērā Likuma 40.pantā un 42.panta otrās daļas 6.punktā noteikto, kā arī to, ka darbu veikšanai ir pietiekama Latvijas izglītības iestādēs sniegtā kvalifikācija, nav nozīmes salīdzināt to kompetences apjomu vai līmeni, ko nodrošina Eiropas arboristu padomes sertifikāta esamība.

[2.3] Pasūtītājs nav veicis Piedāvājuma objektīvu izvērtēšanu un pamatotību, jo, ņemot vērā Likuma 40.pantā noteikto, tas ir atbilstošs Iepirkuma nolikuma prasībām.

[2.4] Pieteicēja atsaucas uz Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 31.marta direktīvu Nr.2004/18/EK par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru.

[2.5] Noraidot Piedāvājumu, pieteicējai ir radīts neatgriezenisks kaitējums, kuru nevarēs novērst. Liegta iespēja noslēgt līgumu par kopējo summu 7 121,88 *euro* un saņemt peļņu 1 200 *euro*. Turklāt Pasūtītāja rīcība radījusi pieteicējai mantisko zaudējumu 137,31 *euro* apmērā, ko pieteicēja samaksājusi par juridisko palīdzību, lai kvalitatīvi aizstāvētu savas tiesības un intereses.

Līdz ar to pieteicējai ir radušies reāli zaudējumi 1 200 *euro* apmērā, atrautās peļņas veidā, ko pieteicēja noteikti būtu saņēmusi. Tādējādi ir konstatējama cēloņsakarība starp iestādes rīcību un iespējamiem zaudējumiem. Atsaucoties uz tiesību literatūru, pieteicēja norāda, ka iegūstot konkrētā līguma slēgšanas tiesības, pieteicējai tiek garantētas tiesības arī iegūt peļņu noteiktā apmērā un laika periodā. Turklāt līgumi tiek slēgti, lai sasniegtu noteiktu ekonomisku rezultātu. Neiegūstot līguma slēgšanas tiesības, pieteicējai ir radīti zaudējumi, atrautās peļņas veidā 1 200 *euro* apmērā, kas veidojas no pieteicējas iesniegtās summas 7 121,88 *euro*, atņemot minimālo summu kādu pieteicēja samaksātu kā nodokļu maksātāja un atņemot tiešās izmaksas, kas saistītas ar pakalpojumu sniegšanu.

[3] Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2014.gada 6.februāra lēmumu nolemts pieņemtpieteicējas pieteikumu par Lēmuma atzīšanu par prettiesisku un mantisko zaudējumu 137,31 *euro* apmērā par juridiskajiem pakalpojumiem, kā arī 1 200 *euro* apmērā par negūto peļņu, atlīdzināšanu.

[4] Atbildētājas pusē pieaicinātā iestāde – Pasūtītājs tiesai sniegtajā rakstveida paskaidrojumā pieteikumu neatzīt un uzskata par nepamatotu. Paskaidrojums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[4.1] Publicējot paziņojumu par plānoto Iepirkumu, tika publicēta visa ar Iepirkumu saistītā dokumentācija, tostarp, Iepirkuma nolikums. Iepirkumā tika izvirzītas potenciālajam darbu veicējam (Iepirkuma priekšmeta izpildei) nepieciešamās kvalifikācijas prasības, tostarp, Iepirkuma nolikuma 3.2.4.punkts. Iesniedzot Piedāvājumu, pieteicēja ir parakstījusi apliecinājumu, ka ir iepazinusies ar Iepirkuma nolikumu, Tehnisko specifikāciju, piekrīt visiem tā noteikumiem, kuri ir skaidri un saprotami, iebildumu un pretenziju pret tiem nav.

Turklāt Iepirkuma norises laikā Komisija nesaņēma nevienu iesniegumu vai pieteikumu ar lūgumu skaidrot vai labot Iepirkuma nolikumā izvirzītās prasības. Gluži pretēji, piedāvājumu iesniegšanas termiņā tika saņemti četru pretendentu, tostarp, pieteicējas piedāvājums un tikai pieteicējas Piedāvājumā nebija pievienota visa Iepirkuma nolikumā prasītā dokumentācija, līdz ar ko Piedāvājums tika noraidīts. Pieņemot Lēmumu, Komisija balstījās uz Piedāvājumu un tā atbildību Iepirkuma nolikuma prasībām. Tādējādi Lēmums ir tiesisks un atbilstošs Likuma un Iepirkuma nolikuma prasībām.

[4.2] Papildus Pasūtītājs vērš uzmanību uz to, ka saskaņā Iepirkuma Tehniskās specifikācijas un nolikumam pievienotā Koku kopšanas darbu apraksta saturu, ir nepieciešams sakārtot ļoti vērtīgu valsts nozīmes ainavas elementu Kuldīgas pilsētā. Kopjamo koku sarakstā ir vairāki dižkoki, kā arī daudzi izcili un ainaviski, kā arī kultūrvēsturiski nozīmīgi un vērtīgi koki, kuru saglabāšana faktiski ir Iepirkuma priekšmeta galvenā prioritāte.

Tā kā Latvijas Republikā saskaņā ar likuma „Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu", kokkopja (arborista) profesija neietilpst reglamentēto profesiju sarakstā, proti, nepastāv vienota kārtība, kas nodrošinātu Latvijā apmācītus augsti kvalificētus speciālistus attiecīgajā sfērā, uz ko norāda arī paši attiecīgās jomas speciālisti, Komisija, pamatojoties uz Likumā nostiprinātajiem samērīguma un konkurences neierobežošanas principiem, kā arī saskaņā ar Likuma 42.panta otrās daļas 6.punktu, izvirzīja prasību par Starptautiski atzītas organizācijas izsniegtu sertifikātu koku kopšanā, proti, Eiropas arboristu padomes izsniegtu sertifikātu, kas ir atzīts ne tikai Eiropā un Amerikas Savienotajās Valstīs, bet arī demokrātiskajās valstīs citviet pasaulē.

Publiski pieejama informācija par minēto jomu tika apskatīta interneta vietnē, kurā tika iegūta informācija arī par Latvijā sertificētiem kokkopjiem, kuru izvērtējot, Komisija guva pārliecību, ka minētā prasība nepamatoti neierobežos pretendentus, jo Latvijā darbojās pietiekams skaits potenciālo piegādātāju (pēc iepirkuma priekšizpētes – vismaz 5 potenciālie piegādātāji), ko pierāda arī izskatāmās iepirkuma procedūras rezultāti. Turklāt arī tiesu praksē atzīts, ka, ja tirgū ir brīvi pastāvoša konkurence starp vairākiem (vairāk kā divi) pretendentiem, kuri savā starpā konkurē, piedaloties dažādos iepirkumu konkursos, vai arī veic vairākus līdzvērtīgus darbus (līgumus), uzskatāms, ka konkurence netiek ierobežota, jo nodrošina iepirkumā pietiekošu pretendentu skaitu, proti, pasūtītājam nav pienākuma grozīt nolikumu, lai tas atbilstu visu potenciālo piegādātāju „prasībām", ja Pasūtītājs ir pārliecinājies par pietiekami lielu skaitu potenciālo piegādātāju.

[4.3] Pieteicēja, lai izpildītu Iepirkuma nolikuma prasības atbilstoši Likumam, varēja apvienoties piegādātāju apvienībās vai personu grupās un/vai līguma izpildei piesaistīt apakšuzņēmējus. Tāpat pretendentiem piedāvājumu sagatavošanas laikā bija tiesības prasīt skaidrojumus vai uzdot jautājumus par iepirkuma dokumentāciju. Tādējādi pieteicēja nav atbilstoši Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 96.pantā noteiktajam centusies novērst potenciālos zaudējumus un sadarboties.

[4.4] Atbilstoši Piedāvājumam „peļņas" pozīcija iesniegtajā finanšu piedāvājumā atsevišķi nav izdalīta. Līdz ar to, ņemot par pamatu SIA /Nosaukums E/ izstrādāto koku kopšanas darbu aprakstu un tajā norādīto darbu veikšanai nepieciešamo darba laiku (619 arborista darba stundu skaits), kopsakarā ar Piedāvājumā norādīto speciālistu skaitu, nepieciešamajām tehnikas vienībām, tehniskā aprīkojuma, degvielas, nodokļu u.c., izmaksām, Komisija apšauba pieteicējas norādītās peļņas potenciālo apjomu.

Bez tam, šāda trīskārša vairāku faktoru iespējamība (ja tiktu atzīta par uzvarētāju, ja būtu noslēgts līgums, ja būtu notikusi tā kvalitatīva izpilde), nav atzīstama par korektu, proti, tas nenozīmē, ka pieteicēja būtu guvusi peļņu, jo peļņu piegādātājs var iegūt, ja ir kvalitatīvi izpildījis pakalpojumu, nevis „automātiski", ja ir ieguvis līguma slēgšanas tiesības, līdz ar to arī šāda (peļņas) pieļāvuma iespējamība ir vērtējama kritiski.

[5] Tiesas sēdē pieteicēja pārstāvis pieteikumā ietverto prasījumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā norādītajiem argumentiem.

Papildus paskaidroja, ka pieteikums pamatā balstīts uz Iepirkumu uzraudzības biroja 2013.gada vadlīnijām atklāta konkursa veikšanai, piemērojot Publisko iepirkumu likumu. Pieteicējs vadījies arī no Iepirkumu uzraudzības biroja 2010.gada 12.augusta lēmuma Nr.4?1.2/10-193, kur skatīts līdzīgs gadījums.

Likuma 40.pants nosaka, ka var prasīt vienīgi tādu sertifikātu esamību, kas pretendentam nepieciešams, lai Latvijā sniegtu konkrēto pakalpojumu. No Iepirkuma nolikuma 3.2.4.punkta izriet, ka pretendentam, kas ir piedalījies publiskajā iepirkumā, darba izpildē ir jāiesaista kvalificēts personāls, no kā atbildīgajam speciālistam ir jābūt izsniegtam Eiropas arboristu padomes apstiprinātam sertifikātam un iepriekšējo trīs gadu periodā ir jābūt guvušam pieredzi vismaz viena līdzīga veida pakalpojuma (koku zāģēšanā un/vai koku vainagu veidošanā) veikšanā. Jāpievieno speciālistu saraksts un sertifikātu kopijas. Latvijā ir tikai dažas jomas, kuru pārstāvjiem ir tiesības un pienākums, lai būtu sertifikāts. Viena no tādām ir apsardze. Latvijā Eiropas arboristu padomes sertifikāts vērsts uz to, ka katrai kompānijai ir tiesības papildināt pieredzi vai kvalifikāciju savās privātajās interesēs, lai, piedāvājot pakalpojumu, klientam varētu norādīt, ka speciālisti ir kvalificējušies Eiropā. Tā nav obligātā prasība, ko varētu izvirzīt Likuma ietvaros Iepirkuma nolikumā. Nav prasības, lai, veicot koku vainagošanas pakalpojumu, darbiniekam būtu Eiropas arboristu padomes apstiprināts sertifikāts. Latvijā tas arī nav pieejams. Iegūt Eiropas arboristu padomes sertifikātu ir personas brīva iniciatīva. Tas ir maksas pakalpojums, un uzņēmumam nevar piespiest vērsties Eiropas institūcijās, lai maksātu un saņemtu sertifikātu, kuram nav juridiska spēka Latvijā. Saskaņā ar Likuma 40.pantu prasība pēc Eiropas arboristu padomes apstiprināta sertifikāta ir prettiesiska. Iepirkuma nolikuma 3.2.4.punktā minētais varētu tikt izvirzīts ne kā obligātā prasība, bet gan kā kvalifikācija. Tas nozīmē, ka, ja visi pretendenti ir līdzvērtīgi piedalīties konkursā un var līdzvērtīgi sniegt pakalpojumu, tad Komisijai bija tiesības prasīt, lai pretendenti pierāda kvalifikāciju, piemēram, izprasot līgumus ar iepriekšējiem pasūtītājiem, vai iepriekšējo pasūtītāju rekomendācijas. Tas arī ir noteikts Iepirkuma nolikumā. Tajā izvirzīta prasība iesniegt kvalifikāciju par to, vai kādreiz ir sniegti šādi pakalpojumi. Taču sertifikāts nevar būt kā noteicošais, lai noraidītu pieteicējas atbilstību Iepirkumam. Obligātā prasība pēc Eiropas arboristu padomes sertifikāta, kuram Latvijā nav juridiska spēka, ir ierobežojošs arguments tam, lai pieteicēja varētu piedalīties Iepirkumā. Tādēļ noraidījums, turpmāk piedalīties konkursā, ir prettiesisks un atceļams. Iepirkuma nolikums izstrādāts tā, lai atbilstu konkrētam klientam, jo izvirzīta prasība par Eiropas arboristu padomes sertifikātu.

Zaudējumi saistībā ar juridiskajiem pakalpojumiem pieteicējam noteikti, atsaucoties uz Ministru kabineta noteikumiem Nr.859. Zaudējumu atlīdzināšanu paredz APL un Satversme. SIA „ArmArt un Partneri" rēķina Nr.1/02/2014 pirmā pozīcija ietver sevī

konsultāciju SIA /Nosaukums A/ saistībā ar piedalīšanos Iepirkumā - lēmumiem, kādi pieņemti pēc pasūtītāja, Iepirkuma nolikuma analizēšanu, pieteikuma gatavošanu tiesai. Viss, kas saistīts ar Iepirkumu pēc atbildētājas lēmuma paziņošanas. Konsultēts ir par iepirkuma rezultātiem – kas ir nepieciešams, lai iesniegtu pieteikumu tiesā, kādas var būt sekas utt. Pašā Iepirkumā pārstāvis neesot piedalījies, pieteikuma gatavošana tiesai ir izdalīts atsevišķi. Konsultēšana bija četras stundas, jo pieteicēja prasījusi no Kuldīgas novada domes papildu pierādījumus attiecībā uz lēmumiem, kādi ir pieņemti, iepirkuma protokoliem.

Attiecībā uz zaudējumiem 1200 *euro* apmērā – pretendents, gatavojot piedāvājumu, paredz peļņas daļu. Atbildētāja paskaidrojumā norādījusi, ka pieteicēja to nav norādījusi, iesniedzot pieteikumu par piedalīšanos Iepirkumā. Šāda prasība tehniskajā nolikumā nav izteikta. Tādēļ nebija jānorāda, cik liela būtu peļņa. 1200 *euro* ir aptuvenie ienākumi apstākļos, ja būtu noslēgts līgums par 7000 Ls, tie noteikti atrautās peļņas veidā. Tāmes par prognozēto peļņu netiek veidotas, tās nav vajadzīgas. Tāmes tiek veidotas tad, kad tiek iesniegta gada bilance, ja līgums tiek parakstīts un tiek izpildītas saistības. Aprēķini ir balstīti uz pieredzi, sniedzot šādu pakalpojumu citiem pasūtītājiem. Parasti tie ir 10 – 20%. Biznesa plāna ar konkrētiem cipariem nav.Nav iespējams noteikt precīzu ciparu. Ņemot vērā, ka līgums nav noslēgts, ir dažādi apstākļi, kas varētu summu ietekmēt. Varētu mainīties darbinieki, var mainīties algas, tehniskie līdzekļi, tehniskajiem līdzekļiem var mainīties degvielas izcenojumi. Matemātisku aprēķinu bilances veidā varētu uzrādīt, ja būtu noslēgts līgums. Tiesu par atlīdzinājuma pamatotību šajā daļā pieteicējs var pārliecināt tikai ar saviem paskaidrojumiem.

[6] Tiesas sēdē atbildētājas pārstāvji pieteikumā ietverto prasījumu neatzina pamatojoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumā norādīto.

Uzsvēra, ka Iepirkuma priekšmets bija kopjamie koki, kuru sastāvā ir vairāki Kuldīgas pilsētas ainavai kultūrvēsturiski nozīmīgi valsts nozīmes dižkoki. Atbilstoši tam tika vērtēts maksimālais, ko Pasūtītājs varētu prasīt pretendentiem, lai saglabātu šos pilsētas objektus. Atbildētājas galvenais mērķis ir saglabāt kultūrvēsturisko un dabas pieminekli – kokus un aleju. Tā izpildes ietvaros tika pieprasīti šie speciālisti, kuri atbildētājas ieskatā ir kompetenti, lai saglabātu šo vērtību, nevis darbinieks, kurš ieguvis otro kvalifikācijas līmeni.

Attiecībā uz pieteicēja norādītajiem zaudējumiem norādīja, ka normatīvo aktu normās ir viennozīmīgi pateikts, ka ir jāmaksā tas atrāvums, kuru var pierādīt. Arī tiesu prakse ir akceptējusi šādu pieeju. Pieteicējas pārstāvis runā par aptuveniem procentiem. Tiesā nav iesniegti matemātiski pamatoti aprēķini, kas parādītu, kā veidojas peļņa. Turklāt 10 – 20% lielu peļņas apjomu nerēķina pat pieredzējuši pakalpojumu sniedzēji. Parasti peļņu rēķina 4 – 8% apmērā. Pietiecējas prognozētā peļņa šajā objektā ir rēķināta 1200 euro. Sniedzot pakalpojumu, bija jāstrādā 619 stundas. Piedāvājuma kopējā cena bija nedaudz virs 7000. No 7000 atņemot 1200 euro, sanāk, ka pretendents savu pakalpojumu ir paredzējis sniegt viena euro apmērā – tajā skaitā nodokļi, tehnika. Tas liekas absurdi un nepamatoti. Līdz ar to no pieteicējas pārstāvja puses runāt par peļņu ir nepamatoti.

Motīvu daļa

[7] Iepirkumā, kas veikts saskaņā ar Likuma 8.[1]pantu, Pasūtītājs noraidīja pieteicējas piedāvājumu un izslēdza pieteicēju no dalības iepirkumā, atzīstot, ka pieteicēja nav iesniegusi Iepirkuma nolikumā prasīto informāciju, kas apliecina, ka pieteicējas atbildīgajam speciālistam ir izsniegts Eiropas arboristu padomes apstiprināts sertifikāts.

Lietā ir strīds par to, vai Pasūtītājs pamatoti noraidīja pieteicējas piedāvājumu un izslēdza pieteicēju no dalības iepirkumā.

[8] Tā kā Lēmums, noslēdzot iepirkuma līgumu ar uzvarētāju, ir izpildīts, tas ir zaudējis spēku. Līdz ar to pamatprasījuma priekšmets lietā ir Lēmuma tiesiskuma vērtēšana.

[9] Pieteicēja iebildumu pamatā ir pretenzijas pret Iepirkuma nolikuma Kvalifikācijas prasībās ietverto 3.2.4. punkta nosacījumu, ka darbu izpildē pretendentam jāiesaista kvalificēts personāls, no kura piesaistītajam atbildīgajam speciālistam ir jābūt izsniegtam Eiropas arboristu padomes apstiprinātam sertifikātam un iepriekšējo 3 (trīs) gadu periodā jābūt guvušam pieredzi vismaz 1 (viena) līdzīga veida pakalpojuma (koku zāģēšanā un/vai koku vainagu veidošanas veikšanā. Jāpievieno speciālistu saraksts (3.pielikums) un sertifikātu kopijas, kā arī atbildīgā darbinieka sertifikāta kopijas, pieredzes saraksts un apliecinājums par pieejamību iepirkuma līguma izpildē (4.pielikums).

[10] Vērtējot Iepirkuma nolikuma 3.2.4. punkta prasības pēc būtības, tiesa ņem vērā turpmāko.

[10.1] Latvijas Republikas likumdošana - Likuma 8.[1]panta trešā daļa *(redakcijā no 2013.gada 18.oktobra līdz 2013.gada 31.decembrim)* paredzēja, ka iepirkuma komisija nosaka pamatotas un objektīvas prasības attiecībā uz pretendentiem un iepirkuma priekšmetu, nodrošinot, ka minētās prasības nerada nepamatotus ierobežojumus konkurencei iepirkumā. Iepirkuma komisija arī nosaka kritērijus, ko ņems vērā, lai no prasībām atbilstošajiem piedāvājumiem izvēlētos visizdevīgāko piedāvājumu.

Minētā tiesību norma principā vērsta uz to, lai tiktu nodrošināta Likuma 2.pantā definētā publisko iepirkumu mērķa sasniegšana – iepirkuma procedūras atklātuma nodrošināšana, piegādātāju brīvas konkurences, kā arī vienlīdzīgas un taisnīgas attieksmes pret tiem un valsts un pašvaldību līdzekļu efektīvu izmantošanas nodrošināšana, maksimāli samazinot pasūtītāja risku.

[10.2] Iepirkuma nolikums ir tiesību akts, uz kura balstīta turpmākā iepirkuma procedūra un kurš līdztekus normatīvajam regulējumam reglamentē iepirkuma procedūras norisi *(sal. sk. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2012.gada 17.augusta lēmumu lietā SKA-850/2012).* Iepirkuma nolikumā ietvertajām prasībām, novērtēšanas kritērijiem un kārtībai ir jāatbilst publiskā iepirkuma mērķiem *(sal. sk. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2012.gada 17.augusta lēmumu lietā SKA-850/2012).*

[10.3] Kā atzīts Eiropas Savienības Tiesas judikatūrā, gan pretendentu atlases, gan piedāvājuma izvēles kritērijiem jābūt virzītiem uz noteikta mērķa sasniegšanu, tiem jābūt atbilstošiem un samērīgiem; minimālajiem iespēju līmeņiem ir jābūt attiecinātiem uz līguma priekšmetu un samērojamiem ar to *(sal. sk. Eiropas Savienības Tiesas spriedumu lietā C?218/11).*

Eiropas Komisijas skaidrojošā paziņojuma par Kopienas tiesību aktiem, ko piemēro līguma slēgšanas tiesību piešķiršanā, uz ko neattiecas vai tikai daļēji attiecas publiskā iepirkuma direktīvu noteikumi (2006/C 179/02) 2.2.2.apakšpunktā norādīts, ka līgumslēdzēji var veikt pasākumus, lai līdz atbilstošam līmenim ierobežotu to dalībnieku skaitu, kurus uzaicina iesniegt pieteikumu, ar nosacījumu, ka to dara pārskatāmā un nediskriminējošā veidā. Viņi var, piemēram, izmantot tādus objektīvus faktorus kā pieteikuma iesniedzēju pieredzi attiecīgajā nozarē, viņu uzņēmuma lielumu un infrastruktūru, viņu tehniskās un profesionālās spējas, vai citus faktorus (sk. http://www.iub.gov.lv/files/upload/ftp/item_file_2127_lexuriserv_lv.pdf.)

Tādējādi publisko iepirkumu jomā kā Eiropas Savienības, tā nacionālajā līmenī ir nostiprināts princips, ka pasūtītājs ir tiesīgs noteikt prasības iespējamo piegādātāju kvalifikācijai, bet piegādātāja kvalifikācijas apjomu, kā arī pieprasīto minimālo spēju līmeni konkrētā līguma izpildei nosaka samērīgi līguma priekšmetam. Prasības atzīstamas par nepamatotām, ja tās ir acīmredzami nesamērīgas un nepiemērotas izvirzītā mērķa sasniegšanai.

[11] No atbildētājas sniegtā paskaidrojuma izriet, ka Konkursa nolikuma 3.2.4. punktā ietvertā prasība principā vērsta uz to, lai Iepirkumam piesaistītu vislabākos speciālistus,nolūkā panākt pilsētas kultūrvēsturiskā mantojuma un dabas saglabāšanu.

No koku kopšanas darbu apraksta *(lietas 60.- 61.lapa)*, kas sastādīts sertificētam arboristam, dendrologam /pers. AD/ apsekojot objektu, norādītā vispārējā koku novērtējuma izriet, ka Aizputes ielā, Kuldīgā aleja ir ļoti vērtīgs valsts nozīmes ainavas elements Kuldīgas pilsētā. Tajā ir vairāki koki, kas atbilst īpaši aizsargājama koka statusam saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējās aizsardzības un izmantošanas noteikumi" un vairākiem kokiem ir konstatēta īpaši aizsargājamo augu suga pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumiem Nr. 396 „Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu". Vairāki koki būtiski cietuši gan ārējās vides ietekmes, gan cilvēku darbības rezultātā, kā dēļ objekta apsaimniekošana jāveic tā, lai nodrošinātu kokiem pēc iespējas labvēlīgākus apstākļus. Objektā Piltenes ielā atrodas, citstarp, koki, kas ir relatīvi bīstami, kamēr nav veikti vainagu kopšanas pasākumi.

Saskaņā ar Koku kopšanas darbu aprakstā norādīto, četru no objektā Aizputes ielā, Kuldīgā esošajiem deviņdesmit sešiem kokiem novērtējums ir „izcils", pārējie deviņdesmi divi koki ir novērtēti kā „vērtīgi" vai „ļoti vērtīgi". No objektā Piltenes ielā, Kuldīgā esošajiem sešpadsmit kokiem divi atzīti par „īpaši vērtīgiem", parējie četrpadsmit par „vērtīgiem". Objektos nav neviena koka ar novērtējumu „mazvērtīgs" vai „nevērtīgs" *(lietas 62.- 68.lapa).*

Līdz ar to ir saprotama Pasūtītāja vēlme koku sakopšanu paveikt profesionāli visaugstākajā līmenī.

[12] Lietā nav strīda par to, ka arboristi tiek sagatavoti arī Latvijā, Ērgļu arodvidusskolā, kur pēc programmas apguves un kvalifikācijas eksāmena nokārtošanas tie iegūst kvalifikāciju kokkopis - arborорists, kas atbilst otrajam kvalifikācijas līmenim - teorētiskā un praktiskā sagatavotība, kas dod iespēju patstāvīgi veikt kvalificētu izpildītāja darbu. Tai pat laikā, lietā nav strīda arī par to, ka arboristu sertifikāciju Latvijas Republikas normatīvie akti neparedz, un pēc profesionālās kvalifikācijas iegūšanas šo speciālistu prasmju profesionāla novērtēšana vairs netiek veikta.

Eiropas arboristu padome, savukārt ir institūcija, kas kontrolē Eiropas Koku strādnieka sertifikāciju. Pēc definīcijas sertifikācija ir neatkarīga trešās puses darbība, apliecinot, ka attiecīgais pakalpojums atbilst attiecīgajā standartā, citā normatīvajā aktā vai starptautiskos kritērijos noteiktajām prasībām. Sertifikācijas mērķis ir novērtēt pakalpojuma atbilstību tam izvirzītajiem kritērijiem un tā tiek veikta saskaņā ar attiecīgām pakalpojuma novērtēšanas sistēmām un tās noteiktajiem kritērijiem.

Starptautiskais Eiropas arboristu padomes inspektors uzrauga katra Eiropas arborista sertifikāciju. Sertifikāts saglabā savu derīgumu trīs gadus *(sk. lietas 73.-74.lapa).*

Tājādi Eiropas arboristu padome, izsniedzot sertifikātu, kā neatkarīgs un kompetents sertificētājs ne tikai apliecina personas iegūtās kvalifikācijas un zināšanu līmeņa atbilstību noteiktām sertifikācijas prasībām, bet laika ritumā uzņemas arī uzraudzības funkciju pār to, ka sertificētā speciālista kvalifikācija reāli tiek saglabāta un attiecīgo pakalpojumu tā varēs izpildīt profesionāli visaugstākajā līmenī. Tādēļ Eiropas arboristu padome ar izsniegto sertifikātu faktiski garantē Pasūtītājam kvalifikāciju ieguvušā speciālista atbilstošu zināšanu un pieredzes līmeni, kā arī abām šīm vērtībām atbilstošu darba kvalitāti.

Institūcijas, kas līdzīgā veidā novērtētu Latvijā kokkopja – arborista kvalifikāciju ieguvuša speciālista zināšanas un prsmes praktizējot, Latvijas Republikā nav. Līdz ar to tam, kā pārliecināties, ka pakalpojums tiks izpildīts atbilstoši visaugstākā līmeņa kvalifikācijas prasībām, alternatīvas nepastāv.

Visas sabiedrības interesēs ir nodrošināt vides kvalitātes saglabāšanu un atjaunošanu, kā arī dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu. Ievērojot minēto, un ņemot vērā, ka Iepirkums izsludināts sakarā ar nepieciešamību sakārtot ļoti vērtīgu valsts nozīmes ainavas elementu, tiesas ieskatā Iepirkuma nolikuma 3.2.4. punktā ietvertais nosacījums, kas turklāt paredz prasību par Eiropas arboristu padomes sertifikāta esamību tikai pretendenta atbildīgajam speciālistam, konkrētajā gadījumā ir atzīstams par līguma priekšmetam

samērīgu.

Tiesa uzskata, ka šajā gadījumā prasība pēc noteikta līmeņa atbildīgā speciālista ir noteikta ar konkrētu leģitīmu mērķi. Tiesas ieskatā, konkrētajā gadījumā līdzekļi Pasūtītāja mērķa sasniegšanai un Pasūtītāja riska mazināšanai (pretendentu loka samazināšana balstoties uz kritērijiem, kas izslēdz šaubas par spēju izpildīt pasūtījumu visaugstākajā līmenī), ir adekvāti mērķa sasniegšanai sabiedrības interesēs, un prasību pēc Eiropas arboristu padomes sertifikāta atbildīgajam speciālistam nav uzskatāma par lieku. Tiesa atzīst, ka Iepirkuma nolikuma 3.2.4.punktā minēto kvalifikācijas prasību izvirzīšanas vienīgais mērķis pretendenta personālam (atbildīgajam speciālistam) ir atlasīt tos pretendentus, kuri spēs izpildīt iepirkuma līgumu. Tādējādi tiesa Pasūtītāja rīcībā, iekļaujot Iepirkuma nolikumā 3.2.4.punkta prasību, Likuma pārkāpumus nesaskata.

[13] Kritēriji, kādiem jāatbilst kandidātiem, ir iestrādāti Iepirkuma nolikumā.

Iepirkuma Nolikuma 5.1.punktā noteikts, ka Komisija atlasa pretendentus saskaņā ar Nolikumā izvirzītajām kvalifikācijas prasībām, pārbauda piedāvājuma atbilstību Nolikumā noteiktajām prasībām un izvēlas piedāvājumu saskaņā ar piedāvājumu izvēles kritēriju – zemāko cenu.

Lietā nav strīda par to, ka pieteicējs, iesniedzot Piedāvājumu, nenorādīja uz Iepirkuma nolikuma 3.2.4.punkta nosacījumiem atbilstoša personāla (atbildīgā speciālista) iesaistīšanu Pasūtījuma izpildē līguma slēgšanas gadījumā un dokumentus, kas pamato šādas personas kvalifikāciju, pieredzi un piejamību atbilstoši Iepirkuma nolikuma prasībām, Pasūtītājam neiesniedza.

Tāda pretendenta, kurš neatbilst Iepirkuma nolikuma prasībām, dalības turpināšana Iepirkumā, apdraud iepirkumu procesa tiesiskumu, tāpēc šādu pretendentu ir samērīgi izslēgt no turpmākās dalības Iepirkumā.

Līdz ar to atzīstams, ka, izslēdzot pieteicēju no dalības Iepirkumā, Komisija rīkojās tiesiski un atbilstoši Nolikuma prasībām.

[14] Ņemot vērā visu spriedumā iepriekš norādīto, tiesa atzīst, ka pieteikums daļā par pamatprasījumu ir noraidāms.

[15] Pieteicēja lūgusi arī atlīdzināt mantiskos zaudējumus – 137,31 *euro* apmērā par juridiskajiem pakalpojumiem, kā arī 1 200 *euro* apmērā par negūto peļņu.

Latvijas Republikas Satversmes 92.panta trešajā teikumā noteikts, ka nepamatota tiesību aizskāruma gadījumā ikvienam ir tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu. Tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu par tiesību aizskārumu, kas nodarīts administratīvajā procesā, paredzētas arī APL 92.pantā. Savukārt Latvijas Republikas Satversmē un APL garantētās tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu administratīvajā procesā detalizē Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likums.

Minētā likuma 4.panta pirmā daļa noteic, ka iestāde zaudējumu var nodarīt ar darbību, izdodot prettiesisku administratīvo aktu vai veicot prettiesisku faktisko rīcību, vai arī ar bezdarbību, ja iestādei bija pienākums rīkoties, bet tā prettiesiski nav rīkojusies.

Tādējādi zaudējumu atlīdzināšanas pamats ir prettiesisks administratīvais akts vai prettiesiska faktiskā rīcība. Konkrētajā gadījumā Lēmumu, uz kuru pieteicēja balsta savu prasījumu par atlīdzinājumu, tiesa nav atzinusi par prettiesisku. Tātad nav konstatējams zaudējumu atlīdzināšanas pamats.

Līdz ar to pieteikums noraidāms arī daļā par mantisko zaudējumu atlīdzināšanu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.- 251.pantu, 289.- 291.pantu, Publisko iepirkumu likuma $8.^2$ panta astoņpadsmito daļu Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

noraidīt pilnībā SIA /Nosaukums A/ pieteikumu par Kuldīgas novada domes Publisko iepirkumu komisijas 2014.gada 16.janvāra lēmuma (Publisko iepirkumu komisijas protokols Nr.3) atzīšanu par prettiesisku un mantisko zaudējumu 137,31 *euro* apmērā par juridiskajiem pakalpojumiem, kā arī 1 200 *euro* apmērā par negūto peļņu, atlīdzināšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Liepājas tiesu namā.

Tiesnese S.Sērdiene